

در دیدار رئیس سازمان شیلات باسفیر ایران در نروژ؛
آغاز فصل تازه‌ای در همکاری‌های
شیلاتی ایران و نروژ

در دیدار رئیس سازمان شیلات با سفیر جدید ایران در نروژ، بر گسترش همکاری‌های شیلاتی میان دو کشور تأکید شد. در دیدار رئیس سازمان شیلات، با علی‌رضا جهانگیری، سفیر جدید ایران در نروژ، زمینه‌های گسترش همکاری‌های دوجانبه در حوزه شیلات با محوریت بخش خصوصی مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، حمزه رستم پور در این نشست، گفت: با توجه به سابقه موفق نروژ در انتقال فناوری پرورش ماهی در قفس و جایگاه این کشور در اتحادیه اروپا، فرصت‌های تازه‌ای برای تعاملات دوجانبه به‌ویژه در حوزه‌های تخصصی و بخش خصوصی، به‌داشته خواهد شد.

حمزه رستم پور رئیس سازمان شیلات ایران، ضمن خوشامدگویی به سفیر جدید، ظرفیت های شیلات ایران را در سطح بسیار مختلف از جمله آبزی پروری، صادرات میگو، واردات صنایع عمل آوری و ماهی سالمون، نهانر تجهیزات نوین، سرمایه گذاری مشترک در تولید فرآورده های حاصل از شیلات ماهی قزل آلا، به روز رسانی فناوری های ماشین آلات و برگزاری کارگاه های آموزشی تشکر کرد و آمادگی کامل سازمان شیلات برای همکاری های اجرایی با ظرفیت های نوژی را اعلام کرد. وی در ادامه اظهار داشت: با توجه به ظرفیت های گسترده شیلات ایران و تجربه موفق نرود در حوزه فناوری های نوین، این همکاری می تواند نقطه عطفی در توسعه پایدار آبزی پروری و ارتقای صنعت شیلات کشور باشد.

در پایان این دیدار، طرفین بر استمرار رایزنی‌ها و تسهیل ارتباط میان فعالان اقتصادی و فنی دو کشور تأکید کردند تا زمینه تحقق پروژه‌های مشترک در آینده نزدیک فراهم شود.

خط اعتبار ویژه شیلات بوشهر برای رورش ماهی در استخرهای کشاورزی

مدیرکل شیلات بوشهر گفت: به منظور حمایت مالی از طرح‌های پرورش ماهی در استخرهای ذخیره آب کشاورزی این استان این اداره کل ردیف اعتباری ویژه‌ای در برنامه‌ریزی منابع تسهیلاتی خود لحاظ می‌کند.

به گزارش اقتصادسراسر، مقبول آمینی در نشست تخصصی بررسی چالش‌ها و فرصت‌های توسعه پرورش ماهی در استخرهای ذخیره آب کشاورزی افزود: همچنین بنیاد علوی نیز آمادگی خود را برای حمایت از کشاورزان در قالب طرح‌های تعاونی و خانوادگی اعلام کرده است. وی ادامه داد: برای مدیریت بهداشتی طرح‌های پرورش ماهی در استخرهای ذخیره آب کشاورزی، مقرر شد گروهی سلامت بچه‌ماهی‌ها و ارداتی و آنالیز فیزیوشیمیایی را در مناطق هدف انجام دهد.

امینی، همچنین تشکیل اتحادیه پرورش دهندگان ماهیان گرم آبی استان بوشهر و بهره گیری از تسهیلات پنل های خورشیدی برای کاهش هزینه های انرژی از دیگر برنامه های حمایتی این طرح ها عنوان کرد.

مدیرکل شیلات استان بوشهر افزود: برای برطرف کردن غده‌های شرکت آب منطقه‌ای و اداره‌های امور آب، پیشنهاد شد فصل پرورش ماهی با فصل کشاورزی همزمان شود و برای کاهش طول دوره پرورش، از بچه‌ماهی‌های نرسی شده استفاده شود؛ همچنین نصب کنترهای هوشمند آب برای مدیریت مصرف ضروری است.

امنی یادآور شد: این نشست با هدف افزایش هم‌افزایی بین بخشی، تسهیل در صدور مجوزها، تدوین شیوه‌نامه‌های اجرایی و برطرف کردن موانع توسعه طرح‌های ارزی پروری در استان بوشهر برگزار شده‌است. وی با اشاره به حضور رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان، معاون ارزی پروری شیلات، رؤسای شیلات و جهاد کشاورزی شهرستان‌ها و دیگر اعضای مبطه، افزود: در این نشست مقرر شد با تأیید کاربندی اراضی از سوی جهاد کشاورزی شهرستان‌ها، نیاز به استعلام مجاهد تغییر کاربری برطرف تارآیند صدور مجوزها تسهیل شود.

گروه اقتصاد دریا-مرتضی فاخری- در اقتصادهای نوین، تجارت دریایی نه تنها به عنوان یکی از ارکان اصلی توسعه اقتصادی شناخته می شود، بلکه نقش تعیین کننده ای در شکل گیری زنجیره های

تأمین منطقه‌ای و جهانی این‌ها می‌کند. ایران با بهره‌مندی از موقعیت جغرافیایی ممتاز، دسترسی به آب‌های آزاد و بهر خورداری از بنادر استراتژیک در شمال و جنوب کشور، ظرفیت‌های گسترده‌ای برای گسترش تجارت دریامحور دارد. بااین حال، بهر برداری مؤثر از این ظرفیت‌ها نیازمند مشارکت نهادهای متنوع، از جمله ساختارهای مردمی و تعاونی است که بتوانند حلقه واسط میان دولت، بخش خصوصی و جامعه محلی باشند.

به گزارش اقتصادسرامد، مرتضی فخری، پژوهشگر ارشد علوم راهبردی در مطلبی اختصاصی برای این روزنامه به بررسی نقش تعاونی‌های دریایی و اتاق‌های تعاون فعال در این حوزه جهت توسعه دریامحور، زنجیره تامین دریایی و همچنین رونق تجارت دریایی جمهوری اسلامی ایران پرداخته است. این مطلب را در ادامه می‌خوانید:

اقتصادات آگاهی‌های تعاون به‌عنوان نهادهای رسمی و ساختارمند، قابلیت‌های نقش‌کلیدی در توسعه تجارت دریایی را دارند. این اتاق‌ها با سازماندهی تعاونی‌های تخصصی در حوزه‌های چون حمل‌ونقل دریایی، صیادی، خدمات بندری، لجستیک و مدیریت، زمینه‌ساز مشارکت گسترده‌تر بین فعالان اقتصادی خرد و متوسط در عرصه تجارت دریایی بین‌المللی شوند. صیادان اتاق‌های تعاون با ابزاری نقش تسهیلگر در حوزه‌های خود آموزش، تأمین مالی، مشاوره حقوقی و بازاریابی، می‌توانند موانع ورود به بازارهای دریایی را برای تعاونی‌ها کاهش دهند.

در شرایطی که اقتصاد کشور نیازمند نوبختی به منابع درآمدی و توسعه صادرات غیر نفتی است، تقویت نقش آفرینی اتاق‌های تعاون در حوزه دریا می‌تواند به‌عنوان راهبردی مکمل و اثربخش مورد توجه قرار گیرد. بررسی ظرفیت‌ها، چالش‌ها و تجارب موفق داخلی و بین‌المللی در این زمینه، می‌تواند مسیرهای نوینی برای هم‌افزایی طیف‌های تعاونی و ساختارهای دریایی کشور ترسیم کند و گامی مؤثر در جهت تحقق اقتصاد مقاومتی و توسعه پایدار دریامحور باشد.

معرفی اجمالی اتاق‌های تعاون و نقش قانونی آن‌ها

اتاق‌های تعاون به‌عنوان نهادهای رسمی و غیردولتی، در ساختار اقتصادی کشور نقش واسط و تسهیلگر میان تعاونی‌ها، دولت و سایر بخش‌های اقتصادی ایفا می‌کنند. این اتاق‌ها براساس قانون بخش تعاون جمهوری اسلامی ایران شکل گرفته‌اند و وظیفه اصلی آن‌ها حمایت، هدایت و هماهنگی فعالیت‌های تعاونی در سطح ملی و استانی است. ساختار اتاق‌های تعاون شامل مجامع عمومی، هیات‌مدیره، دبیرخانه و کمیسیون‌های تخصصی است که هر یک وظایف مشخصی در زمینه سیاست‌گذاری، نظارت، آموزش و توسعه تعاملات داخلی و خارجی دارند. اتاق‌های تعاون با برخورداری از جایگاه حقوقی مستقل، امکان مشارکت در تدوین مقررات، ارائه مشاوره به نهادهای دولتی و نمایندگی تعاونی‌ها در مجامع ملی و بین‌المللی را دارا هستند. این نهادهای مهم‌چنین می‌توانند نقش مؤثری در شناسایی ظرفیت‌های منطقه‌ای، تسهیل تأسیس تعاونی‌های جدید و ارتقای بهره‌وری تعاونی‌های موجود ایفا کنند.

در حوزه حمل و نقل و تجارت دریایی، اتاق‌های تعاون ظرفیت‌های بالقوه‌ای برای توسعه فعالیت‌های تعاونی دارند که تاکنون کمتر مورد بهره‌برداری قرار گرفته‌اند. با توجه به گستردگی زنجیره تأمین دریایی، از حمل و نقل کالاهای مسافر تا صادرات و انبارداری، صادرات و واردات، تعاونی‌های ملی و منطقه‌ای تخصصی و منطقه‌ای دارند و این عرصه‌شان را با ایجاد بستری آموزشی، مشاوره‌ای و مالی می‌توانند زمینه‌ساز ورود تعاونی‌های کوچک و متوسط به بازارهای دریایی شوند و نقش مهمی در کاهش انحصار، افزایش رقابت‌پذیری و ارتقای عدالت اقتصادی ایفا کنند. همچنین این اتاق‌ها دارند با تعامل با سازمان‌های دریایی، بنادر و نهادهای بین‌المللی، زمینه‌ساز هماهنگی‌ها و انتقال تجربیات موفق جهانی به تعاونی‌های داخلی باشند. در شرایطی که توسعه تجارت دریایی به‌عنوان یکی از محورهای اقتصاد مقاومتی مطرح است، بهره‌گیری هدفمند از ظرفیت‌های اتاق‌های تعاون می‌تواند به تقویت زیرساخت‌های مردمی و پایدار در این حوزه منجر شود.

نقش آفرینی اتاق‌های تعاون در زنجیره تأمین دریایی

اتاق‌های تعاون با برخورداری از ساختار قانونی، شبکه ارتباطی گسترده و شناساتر منطقی‌ای می‌توانند نقش مؤثری در سازمان‌دهی و توسعه زنجیره دریایی ایفا کنند. این زنجیره که شامل مراحل مختلفی از تأمین کالا، حمل و نقل، باربرداری، خدمات بندری و صادرات است نیازمند هماهنگی میان نهادهای مختلف و مشارکت فعال، بنگاه‌های کوچک و متوسط است. اتاق‌های تعاون با شناسایی ظرفیت‌های محلی و نیازهای تخصصی، می‌توانند زمینه‌ساز تشکیل تعاونی‌های حمل و نقل دریایی شوند که در قالب شرکت‌های تعاونی تخصصی، خدمات حمل کالا، مسافر و پشتیبانی فنی را ارائه دهند. این تعاونی‌ها با بهره‌گیری از سرمایه‌های خرد، نیروی انسانی بومی و حمایت‌های قانونی، قادرند در مسیر کاهش هزینه‌های حمل و نقل، افزایش بهره‌وری و ارتقای رقابت‌پذیری گام بردارند. نقش تسهیلگری از تعاون در این فرایند شامل آموزش، مشاوره حقوقی، تأمین مالی و ایجاد ارتباط با نهادهای بندری و دریایی است که می‌تواند موانع ورود به بازار را برای تعاونی‌ها کاهش دهد.

در بخش‌های مکمل زنجیره تأمین دریایی، از جمله لجستیک، انبارداری و خدمات بندری نیز اتاق‌های تعاون ظرفیت‌های قابل توجهی برای سازمان‌دهی تعاونی‌های تخصصی دارند. این تعاونی‌ها می‌تواند در زمینه‌هایی چون مدیریت انبارهای بندری، خدمات بازرگانی و ترانزیت، بسته‌بندی، نگهداری کالاهای وارداتی و ارائه خدمات پشتیبانی به کشتی‌ها فعالیت کنند. اتاق‌های تعاون در ایجاد پایداری ارتباطی میان کالاهای وارداتی و سازمان‌های بندری، می‌توانند به ارتقای کیفیت خدمات، کاهش انحصار و افزایش شفافیت در فرایندهای بندری کمک کنند. همچنین با توجه به نیاز روزافزون به خدمات لجستیک، هوشمند و پایدار، تعاونی‌های تخصصی می‌توانند در توسعه راهکارهای نوآورانه، از جمله استفاده از فناوری‌های دیجیتال، مدیریت سبز و بهینه‌سازی فرایندهای حمل و نقل دریایی نقش آفرینی کنند. اتاق‌های تعاون در این مسیر، نه تنها به عنوان نهاد پشتیبان، بلکه به عنوان بازیگر فعال در طراحی و اجرای مدل‌های جدید همکاری در اقتصاد دریایی شناخته می‌شوند.

حمایت از تعاونی‌های صیادی، کشتیرانی و خدمات فنی دریایی

بنگاه‌های کوچک و متوسط دریایی، به‌ویژه در حوزه‌های چون صیادی، کشتیرانی، خدمات فنی، نقش مهمی در پویایی اقتصاد محلی، اشتغال‌زایی و بهر‌بر‌داری پایدار از منابع دریایی ایفا می‌کنند. این فرگشت‌ها به دلیل محدودیت‌های مالی، فنی و مدیریتی، معمولاً با چالش‌هایی در مورد به‌یازار آفرینش و رقابتی و بهره‌گیری از فرصت‌های تجاری مواجه‌اند. در این میان، تعاونی‌های تخصصی دریایی می‌توانند با تجمیم منابع، سازمان‌دهی نیروی انسانی و ایجاد ساختارهای مشارکتی، بستری مناسب برای فعالیت این بنگاه‌ها فراهم آورند. اتاق‌های تعاون با شناسایی ظرفیت‌های منطقه‌ای و نیازهای تخصصی، می‌توانند نقش تسهیلگر در تشکیل و توسعه این تعاونی‌ها ایفا کنند؛ به‌ویژه در مناطقی که فعالیت‌های صیادی، حمل‌ونقل دریایی با تعبیرات و خدمات فنی کشتنی‌ها از اهمیت بالایی برخوردارند. این حمایت می‌تواند شامل ارائه مشاوره حقوقی، تسهیل در ثبت و راه‌اندازی تعاونی‌ها و ایجاد ارتباط با نهادهای دریایی و بندری باشد.

نقش اتاق‌های تعاون در توانمندسازی این بنگاه‌ها، فراتر از حمایت‌های ساختاری است و حوزه‌هایی چون آموزش، تأمین مالی و بازاریابی را نیز در بر می‌گیرد. آموزش‌های تخصصی در زمینه‌های انجمن‌داری، مدیریت عملیات بازرگانی، فناوری‌های نوین و مقررات ملی، می‌تواند سطح دانش و مهارت اعضای تعاونی‌ها را ارتقا دهد. علاوه بر تأمین مالی، اتاق‌ها می‌توانند با معرفی تعاونی‌ها به بانک‌ها، صندوق‌های حمایتی و نهادهای سرمایه‌گذاری، همچنین با ایجاد شبکه‌های بازاریابی داخلی و خارجی، حضور در نمایشگاه‌های تخصصی، و توسعه برندهای تعاونی، امکان دسترسی به بازارهای جدید و افزایش فروش خدمات و محصولات را فراهم می‌کنند. این اقدامات در مجموع، موجب ارتقای تاب‌آوری اقتصادی، افزایش بهره‌وری و تقویت جایگاه بنگاه‌های کوچک و متوسط در برابر ساختار تجارت ملی و منطقه‌ای خواهد شد.

چالش‌ها و موانع پیش‌روی اتاق‌های تعاون در حوزه دریایی

با وجود ظرفیت‌های قابل توجه اتاق‌های تعاون در توسعه تجارت دریایی، این نهادهای چالش‌های متعددی در مسیر نقش‌آفرینی مؤثر موافقت دارند. یکی از مهم‌ترین موانع، محدودیت‌های قانونی و ساختاری است که مانع از انعطاف‌پذیری و چابکی لازم در تعامل با نهادهای تخصصی دریایی می‌شود. قوانین موجود در حوزه تعاون، عمدتاً بر فعالیت‌های عمومی و غیر تخصصی متمرکز دارند و کمتر به نیازهای خاص حوزه‌های فنی و راهبردی مانند حمل و نقل

«سراآمد» بررسی می کند؛

چالش‌های پیش‌روی تعاونی‌ها

در حوزه دریایی

پیشنهادهای ارتقای نقش اتاق‌های تعاون در تجارت دریایی

دریایی، خدمات بندری یا صیادی پرداخته‌اند. همچنین اختصار اجرائی اتاق‌های تعاون در بسیاری از استان‌ها فایده کمترین‌های تخصصی دریایی با کارشناسان آشنا با مقررات بین‌المللی و الزامات فن این حوزه شده است. این ضعف ساختاری موجب شده تا اتاق‌ها نتوانند به‌طور مؤثر در تدوین سیاست‌های دریایی، ارائه پیشنهادها یا اجرائی یا مشارکت در پروژه‌های بندری و کشتیرانی حضور یابند. از سوی دیگر، نبود منابع مالی پایدار و محدودیت در دسترسی به تسهیلات بانکی و حمایتی، توان عملیاتی اتاق‌ها را در حمایت از تعاونی‌های دریایی کاهش داده است. کمترین‌های دیگر از چالش‌ها اساسی، فقدان هم‌افزایی و تعاون میان اتاق‌های تعاون و نهادهای تخصصی دریایی و بندری است. در بسیاری از موارد، سازمان‌های بندری، دریایی و کشتیرانی، اتاق‌ها را به‌عنوان بازیگران حاشیه‌ای تلقی می‌کنند و در فرایند اتخاذ تصمیم‌گیری، برنامه‌ریزی و اجرای پروژه‌ها، جایگاهی برای آن‌ها قائل نیستند. این عدم هماهنگی موجب شده تا ظرفیت‌های مردمی و تعاونی در توسعه زیرساخت‌های دریایی مغفول بماند و فرصت‌های همکاری مشترک از دست برود. نبود سازوکارهای رسمی برای گفت‌وگو، تبادل اطلاعات و تعریف پروژه‌های مشترک، کشف میان‌بش تعاون و نهادهای دریایی را عمیق‌تر کرده است. در چنین شرایطی، اتاق‌های تعاون نیازمند بازنگری در ساختار داخلی، ارتقای تخصصی فنی و ایجاد کانال‌های ارتباطی پایدار با نهادهای دریایی هستند تا بتوانند به‌عنوان شریک راهبردی در توسعه تجارت دریایی ایفای نقش کنند. تقویت این هم‌افزایی نه تنها موجب بهره‌برداری بهتر از ظرفیت‌های تعاونی خواهد شد، بلکه به تحقق اهداف کلان اقتصاد دریا محور نیز کمک شایانی خواهد کرد.

مرور تطبیقی با کشورهای دارای اقتصاد دریامحور

نمونه‌های موفق تعاونی‌های دریایی در ایران و جهان نشان می‌دهند که سازمان‌دهی مردمی در قالب تعاونی می‌تواند نقش مؤثری در توسعه پایدار اقتصاد دریا ایفا کند. در ایران، تجربه‌هایی مانند تعاونی‌های صیادی در استان‌های جنوبی کشور، به‌ویژه در هرمزگان، بوشهر و سیستان و بلوچستان، نمونه‌هایی موفق از مشارکت مردمی در بهره‌برداری از منابع دریایی هستند. این تعاونی‌ها با سازمان‌دهی صیادان محلی، ایجاد ساختارهای مشارکتی و بهره‌گیری از حمایت‌های دولتی، توانسته‌اند در زمینه‌هایی چون صید، نگهداری، فرآوری و صادرات آبزیان فعالیت کنند و نقش مهمی در اشتغالزایی و تأمین امنیت غذایی ایفا نمایند. همچنین در حوزه خدمات بندری و حمل‌ونقل دریایی، برخی تعاونی‌های تخصصی در بنادر جنوبی ایران به ارائه خدمات بازرگانی، تخلیه، تعمیرات و پشتیبانی فنی، توانسته‌اند جایگاه قابل‌قبولی در زنجیره آبرسانی دریایی به دست آورند. این تجارب نشان می‌دهند که در شرایط نامساعد، آموزش‌های تخصصی و دسترسی به منابع مالی، تعاونی‌ها می‌توانند به بازیگران مؤثر در اقتصاد دریایی تبدیل شوند. در سطح بین‌المللی، کشورهای دارای اقتصاد دریا محور مانند هند، اندونزی، نروژ و فیلیپین، از تعاونی‌های دریایی به عنوان ابزار آبربردی برای توسعه پایدار استفاده کرده‌اند. در هند، تعاونی‌های صیادی با حمایت دولت و نهادهای محلی، به شبکه‌های گسترده‌ای برای صادرات ماهی و محصولات دریایی تبدیل شده‌اند. در نروژ، تعاونی‌های کشتیرانی و خدمات بندری با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین و مدیریت مشارکتی، نقش کلیدی در حمل‌ونقل بین‌المللی ایفا می‌کنند. اندونزی نیز با سازمان‌دهی تعاونی‌های گردشگری دریایی، توانسته است ظرفیت‌های بومی را در خدمت توسعه اقتصادی قرار دهد. مقایسه این تجارب با وضعیت ایران نشان می‌دهد که ایجاد زیرساخت‌های قانونی، آموزش‌های تخصصی و تعامل مؤثر با نهادهای دریایی، از جمله عوامل کلیدی در موفقیت تعاونی‌های دریایی هستند. بهره‌گیری از الگوهای می‌تواند مسیر توسعه تعاونی‌های دریایی در ایران را هموارتر سازد و به تحقق اهداف اقتصاد دریا محور کمک کند.

پیشنهادها برای ارتقای نقش اتاق‌های تعاون در تجارت دریایی

ارتقای نقش اتاق‌های تعاون در تجارت دریایی نیازمند مجموعه‌ای از اقدامات هلدند در حوزه سیاست‌گذاری، آموزش، سرمایه‌گذاری و تعاملات بین‌المللی است. در سطح سیاست‌گذاری، ضروری است چارچوب‌های قانونی و اجرایی مرتبط با تعاون به گونه‌ای بازنگری شوند که امکان فعالیت تخصصی در حوزه‌های دریاچه‌ها فراهم آید. بر این اساس، برای تسهیل در ثبت تعاونی‌های دریایی و ایجاد دسترسی به منابع حمایتی برای نگاهداری کپک و متوسط فعال در دریاست. در حوزه آموزش، اتاق‌های تعاون باید با همکاری مراکز علمی و فنی، دوره‌های تخصصی در زمینه‌های ایمنی دریایی، مدیریت بندری، مقررات بین‌المللی و فناوری‌های نوین حمل و نقل برگزار کنند تا سطح دانش و مهارت اعضای تعاونی‌ها ارتقا یابد. همچنین ایجاد صندوق‌های سرمایه‌گذاری مشترک با مشارکت بخش دولتی و خصوصی می‌تواند زمینه‌ساز تأمین مالی پروژه‌های تعاونی در حوزه‌های صیادی، کشتیرانی، مدیریت بندری و گردشگری دریایی شود. در سطح بین‌المللی نیز اتاق‌های تعاون باید با نهادهای تعاونی و دریایی سایر کشورها ارتباط برقرار کرده و از تجربیات موفق جهانی در زمینه سازمان‌دهی تعاونی‌های دریایی بهره‌برداری کنند. در کنار این اقدامات، تدوین یک نقشه راه مشترک میان اتاق‌های تعاون و سازمان‌های دریایی کشور، گام اساسی در جهت افزایش انسجام عملکردی خواهد بود. این نقشه راه باید بر اساس ظرفیت‌های منطقه‌ای، نیازهای بازار، الزامات فنی و حقوقی تدوین شود و اهداف کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت را برای آن تعیین نماید. اتاق‌های دریایی مشخص کند. همچنین تعیین نقش و سبک‌دستی هر نهاد، تعریف شاخص‌های ارزیابی توسعه و ایجاد سازوکارهای نظارت و بازخورد، از جمله عناصر کلیدی این نقشه راه خواهد بود. همکاری منسجم میان اتاق‌های تعاون، سازمان بنادر و دریانوردی، وزارت تعاون و نهادهای محلی، می‌تواند زمینه‌ساز شکل‌گیری اکوسیستم تعاونی دریایی شده در آن مشارکت مردمی، بهره‌وری اقتصادی و توسعه پایدار به‌صورت هم‌زمان محقق شود. این رویکرد نه تنها موجب ارتقای جایگاه اتاق‌های تعاون در اقتصاد دریایی خواهد شد، بلکه به تحقق اهداف کلان کشور در حوزه اقتصاد مقاومتی و توسعه دریایان نیز کمک خواهد کرد.

جمع‌بندی و چشم‌انداز آینده

پایانگهی جامع به طریقی‌ها، چالش‌ها و تجارب موجود، به توان دریافت که اتاق‌های بان از جایگاهی اهریمری در تحقق اقتصاد رایج‌موجر به‌روردارند. این نهادها با ساختار قانونی، شبکه گسترده تعاونی‌ها و توانمندی در بسیج منابع مردمی، قادرند حلقه واسطه مؤثری میان دولت، بخش خصوصی و جوامع محلی باشند. در شرایطی که توسعه تجارت دریایی به‌عنوان یکی از اولویات کلان کشور در اسناد بالادستی و برنامه‌های توسعه‌ای مطرح شده، نقش آفرینی اتاق‌های تعاونی می‌تواند به تقویت زیرساخت‌های نرم‌افزاری و انسانی این حوزه کمک کند. از طریق سازماندهی تعاونی‌های تخصصی در حوزه‌های چون حمل و نقل دریایی، صیادی، خدمات بندری، لجستیک و گردشگری دریایی، این نهادها می‌توانند زیرساخت‌های مشارکتی خود را توسعه دهند و نگاه‌های کوچک و متوسط در تجربه تأمین دریایی شوند. همچنین با ایفای نقش تسهیلگر در حوزه‌های چون آمار، مالی، بازاریابی و تعاملات بین‌المللی، اتاق‌های تعاونی می‌توانند موانع ورود به بازارهای دریایی را کاهش داده و به ارتقای قابلیت‌پذیری تعاونی‌ها کمک کنند.

دو جف داد. هر جف سارال های پیش رو، و هر جف سارال های متعددی برای گسترش نقش اتاقی‌های تعاون در اقتصاد دریایی کشور، و در وقت سارال های جدید، گسترش کرد. بریدوهری تارزیتی، افزایش تقاضا برای خدمات برای پایدار و رشد تجارت منطقه را چارچوب برای اقدام‌های ملی، بین‌المللی، بین‌سناری برای ورود تعاونی‌ها به هر عرصه‌ای جدید فراهم می‌سازد. همچنین با توجه به تأکید سیاست‌های کلی نظام بر اقتصاد مقاومتی، مردم‌سازی اقتصاد و بهره‌بردار برای پایدار از منابع طبیعی، اتاق‌های تعاون می‌توانند با تدوین نقشه راه مشترک با نهادهای دریایی، به‌عنوان سازوکار اجرایی این سیاست‌ها عمل کنند. آینده‌ای که در آن تعاونی‌های دریایی با تکیه بر دانش بومی، سرمایه اجتماعی و تعاملات این سامانه، به‌بازگویی اثر مؤثر در تجارت دریایی منطقه‌ای و جهانی تبدیل شوند، دور از دسترس نیست؛ به‌شرط آنکه اراده‌ای مشترک برای توانمندسازی این نهادهای مردم‌محور و رفع موانع ساختاری وجود آن‌ها شکل گیرد.

وضعیت تعاونی‌های دریایی در استان‌های ساحلی ایران (سال ۱۴۰۴)

استان	تعداد تعاونی های صیادی	تعداد تعاونی های حمل و نقل دریایی	تعداد تعاونی های خدمات بندری	مجموع اعضای فعال	سهم از اشتغال دریایی استان
هرمزگان	۸۵	۱۲	۹	۴۳۰۰	%۲۸
بوشهر	۶۰	۸	۶	۲۷۵۰	%۳۲
سیستان و بلوچستان	۴۵	۵	۴	۱۹۰۰	%۲۷
مازندران	۳۰	۳	۲	۱۲۰۰	%۱۸
گلستان	۲۵	۲	۱	۹۵۰	%۱۵